

RAADSVOORSTEL 19.

Rv. nr.: 19. **Initiatiefvoorstel van de leden Van Brussel (D66) en Krol (CU)**

Naam programma + onderdeel:

Programma 10 Werk en Inkomen

Onderwerp:

Pilot Wijkleerbedrijf: een weg uit de bijstand

Aanleiding:

De afgelopen jaren heeft de gemeente Leiden een financieel tekort gehad om het aantal benodigde bijstandsuitkeringen te kunnen verstrekken. Begin 2019 waren er ongeveer 3.300 Leidenaren met een bijstandsuitkering. Ruim 1.100 Leidenaren maken al langer dan twee jaar gebruik van een uitkering. De uitstroom van deze Leidenaren naar werk is laag. Zij profiteren niet van de economische hoogconjunctuur. De afgelopen jaren heeft de gemeente op verschillende manieren geïnvesteerd in deze groep met als doel hen zoveel mogelijk mee te laten doen in de maatschappij en om zo te voorkomen dat zij in een sociaal isolement raken. Een weg uit de bijstand is hier helaas nog niet mee gevonden. In een aantal gemeenten wordt op dit moment successen geboekt met deze doelgroep via trajecten in een wijkleerbedrijf.

Doel:

Leidenaren een weg uit de bijstand bieden door hen een leerwerktraject aan te bieden om via een wijkleerbedrijf een of meerdere praktijkverklaringen te behalen en mede daarmee te begeleiden naar werk.

Doelgroep

Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die niet in het bezit zijn van een startkwalificatie. Of die wel in het bezit zijn van een kwalificatie, maar die geen kansen biedt op de arbeidsmarkt. Dit kunnen bijvoorbeeld statushouders zijn, jongeren, arbeidsgehandicapten. Het gaat om mensen die recht hebben op een uitkering of naar verwachting op korte termijn recht hebben op een uitkering.

Kader:

De Leidse raad heeft zich in kaderstellende documenten vastgesteld over haar ambities in het sociaal domein waaronder:

- Sociaal Maatschappelijke Structuurvisie 2025
- Beleidsplan Participatiewet
- Kaderbrief 2019

Overwegingen:

De afgelopen jaren was het de ambitie van de gemeenteraad om met de Participatiewet zoveel mogelijk mensen naar werk toe te leiden, bij voorkeur naar regulier werk. Het college heeft een extra ambitie geformuleerd voor het aantal mensen in de bijstand:

- het aantal statushouders in de bijstand moet met 25% verlaagd worden;
- het aantal mensen met een arbeidsbeperking dat een baan heeft met 25% verhoogd worden;
- het college wil meer praktisch begeleiden aan een baan helpen.

Op meerdere plekken in het land¹ worden succesvolle resultaten geboekt voor mensen in de bijstand door de inzet van een wijkleerbedrijf. In een wijkleerbedrijf wordt er gewerkt met een samenwerkingsverband van zorg- en welzijnsinstellingen, gemeente, onderwijs, ondernemers en andere maatschappelijke partners in een wijk. Deelnemers krijgen intensieve individuele

¹ Brief aan de Tweede kamer van minister Sociale Zaken en Werkgelegenheid W. Koolmees op van 30 maart 2018 "Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt: de economie heeft iedereen nodig!"

begeleiding en zo de kans om een of meerdere praktijkverklaringen te behalen en daarmee (weer) duurzaam aan het werk te komen. In de trajecten wordt er gekeken naar de sterke kanten van deelnemers en dat als uitgangspunt gebruikt om verder te investeren in hun eigen ontwikkeling.

Het komt de effectiviteit van het wijkleerbedrijf ten goede wanneer werkgevers en lokale ondernemers vanaf de opstart nauw betrokken worden. Een wijkleerbedrijf biedt ook kansen voor Leidse werkgevers/ondernemers om invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bijvoorbeeld door kennis en ervaring te delen, maar ook door de kansen te vergroten voor duurzame bemiddeling naar werk.

Financiën:

De kosten voor een wijkleerbedrijf bedragen ongeveer € 103.000,-² per jaar en zijn gebaseerd op ervaringen elders in het land. Indien er samengewerkt kan worden met het ROC kunnen deze kosten mogelijk lager uitvallen. Het project past binnen de doelstelling om meer mensen uit de bijstand te begeleiden naar werk. DZB heeft aangegeven een pilot te kunnen realiseren voor €125.000 per jaar met daarbij €50.000 incidentele investeringskosten. Hierbij is uitgegaan van 25 deelnemers per jaar. Voor het tweede jaar is er de verwachting dat de kosten lager zullen uitvallen omdat er dan geen investeringskosten meer nodig zijn. De baten in dit project ontstaan door het sneller, duurzamer of na lange tijd juist uit de bijstand halen van mensen. Uitgaande van 25 deelnemers komt dit neer op €350.000. Daarbij zijn de maatschappelijk kosten/baten niet meegenomen. Voorgesteld wordt om een pilot voor 2 jaar te starten en die voor in totaal €300.000 te financieren uit de reserve sociaal domein.

Inspraak/participatie

Niet van toepassing.

Evaluatie:

Het Wijkleerbedrijf wordt na twee jaar geëvalueerd. In de evaluatie wordt gekeken naar de kwantitatieve resultaten en ook naar de kwalitatieve resultaten en mogelijke neveneffecten.

Bijgevoegde informatie:

- Voorbeeld berekening (maatschappelijk rendement) WijkLeerbedrijf.
- Notitie Handreiking voor duurzame financiering van (wijk)leerbedrijven.
- Inspraakreacties

RAADSBESLUIT

De Raad van de gemeente Leiden:

Gezien het voorstel van de leden Van Brussel (D66) en Krol (CU),

BESLUIT:

1. In te stemmen met de start van een pilot Wijkleerbedrijf voor de duur van tenminste twee jaar en daarmee;
 - a. Mensen die gebruik maken van een uitkering de kans te geven om vrijwillig, maar niet vrijblijvend, deel te laten nemen aan een traject bij het wijkleerbedrijf, zodat zij een praktijkverklaringen kunnen behalen en daardoor hun kansen vergroten op een betaalde baan;
 - b. Tenminste 25 deelnemers per jaar de kans krijgen om deel te nemen aan een traject bij het wijkleerbedrijf;
 - c. Voorrang te geven aan mensen die langer dan twee jaar gebruik maken van een bijstandsuitkering;
 - d. Samen te werken met Leidse onderwijsinstellingen om het behalen van praktijkverklaringen mogelijk te maken;
 - e. Leidse werkgevers en lokale ondernemers vanaf de voorbereiding van de pilot nauw te betrekken bij het opzetten van het wijkleerbedrijf;

² Zie het bijgevoegde document: "Voorbeeld berekening (maatschappelijk rendement) WijkLeerbedrijf"

- f. Organisaties en teams zoals o.a. DZB, Stichting voor Elkaar Leiden, de Sociale Wijkteams, Stichting Piëzo, I-doe en project DOOR te betrekken bij de uitvoering van deze pilot;
 - g. Bij de uitvoering van dit voorstel gebruik te maken van bestaande locaties in de wijk, zoals buurthuizen en leegstaande winkelpanden.
2. De volgende resultaatindicator op te nemen: een streefwaarde van 70% stijging van de deelnemers die uitstromen naar werk en een streefwaarde van 60% duurzame uitstroom van deelnemers die na zes maanden nog steeds aan het werk is;
 3. Een klankbordgroep gedurende het project in te stellen zodat tussentijds de voortgang besproken kan worden en om veranderingen en samenwerking in de wijk te optimaliseren;
 4. Na twee jaar het wijkleerbedrijf te evalueren;
 5. Voor de komende twee jaar uit de reserve sociaal domein €300.000,- beschikbaar te stellen. De meerjarige begrotingswijziging zoals hieronder weergegeven vast te stellen:

Programma	2019		2020	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bedragen in € (+ = nadeel, -/- = voordeel)				
Werk en inkomen	150.000	0	150.000	0
Saldo van baten en lasten	150.000	0	150.000	0
Mutatie reserves	0	-150.000	0	-150.000
Resultaat	0		0	
	neutraal		neutraal	

Gedaan in de openbare raadsvergadering van ,

de Griffier, de Voorzitter,